BLESTEMUL LUI HOLOM

Autor: Corin Braga | 10 decembrie 2021

Fragment din „Ventrilocul”, de Corin Braga, roman în curs de apariție la editura Polirom. Este al patrulea roman din seria „Noctambulii”, după „Claustrofobul”, „Hidra” și „Luiza Textoris”.

În noaptea următoare, după ce adormi în patul de la sanatoriu, Fulviu nu se mai rătăci prin coșmare, ci intră direct într-un vis lucid. Se afla chiar în salonul Luizei, care părea că ieșise din paralizie, ședea pe patul ei și îl privea ușor amuzată.

– Am aflat tot felul de lucruri despre străbunicul Holom, o anunță el.

– Știu, am auzit tot ce ai vorbit cu infirmierul.

– Ai văzut așadar că Holom a fost închis aici, la Herina? Și că a fost judecat pentru atentat la morala publică? Oare ce a făcut?

– Am putea să-i întrebăm pe membrii familiei care l-au denunțat.

– Dar pe cine? Pe bătrânul Textoris? Pe Camilla? Dar sunt morți cu toții.

– Cu excepția bunicului tău Frederic. Lui ar trebui să-i facem o vizită.

– Vrei să mergem până la azilul din Bestercze?

– Nu, îl vizităm în vis. Chiar în visul de acum.

– Dar e senil. Are Alzeihmer. Nici nu ne va recunoaște.

– Vom vedea, hotărî Luiza. Urmează-mă. Mai știi să zbori?

Și fata se ridică din patul de fier, deschise larg fereastra salonului și își luă avânt în aer, cu brațele întinse înainte, ca un înotător. Afară era răcoare, dar cerul era senin, sclipea de stele cristaline. O lună de fosfor alb poleia fața clădirii, răsfrângându-se în geamurile

celorlalte încăperi din sanatoriu.

Fulviu nu mai zburase de multă vreme în vise, așa că îi fu teamă că nu mai știa ce trebuie să facă. Totuși, își dădu drumul la rândul său de pe pervazul ferestrei și, concentrându-se asupra tensiunii din plexul solar, reuși să își preia sub control greutatea, să oprească alunecarea în jos și să înceapă să urce greoi în aer. În dreptul acoperișului, neliniștea că ar putea să cadă îl făcu să se lipească de suprafața înclinată a țiglelor, dar Luiza îl prinse de o mână și îl trase după ea în sus:

– Haide, fricosule, dar gras te-ai mai făcut!

Pe Fulviu îl podidi râsul. Pe neașteptate, spaima de înălțime îl părăsi și începu să plutească întins pe deasupra peisajului albit de lună. Nu coborâră spre drumul din fața sanatoriului, care îi lega de șoseaua principală spre Bestercze, ci o luară direct spre oraș, prin spatele domeniului. Priviră de deasupra ruinele fostei închisori unde murise Holom și, ajunși deasupra râpei, își dădură drumul în gol, spre valea ce ducea spre podul unde muriseră Olena și Ian Friator.

– Încotro acum? întrebă Luiza.

– Spre Soare-Răsare, trânti Fulviu.

– Caraghiosule, e noapte, nu știu unde e răsăritul.

– Era o figură de stil. Spre Honura, orașul demonului de la Soare-Răsare.

– Adică străbunicul. Am înțeles.

Ajunși în oraș, Fulviu se orientă din înalt, pentru a recunoaște străzile, apoi se îndreptă fără ezitări spre azilul lui Frederic.

– Cum intrăm la el? întrebă el.

– Putem și pe horn, sau prin calorifer, dacă vrei, glumi Luiza. Dar mai bine îi batem în geam.

Din fericire, fereastra era deschisă. Era de altfel singura fereastră deschisă de pe întreaga fațadă a azilului, iar Fulviu știu fără urmă de îndoială că era cea spre salonul bunicului.

– Cred că ne așteaptă. Intru eu primul.

Se prinse cu mâinile de canaturile geamului și privi înăuntru. Apoi puse picioarele pe pervaz și sări pe gresia de jos. Mai grațioasă, fără să atingă deloc ramele ferestrei, Luiza coborî lin direct în cameră, ca un văl alb adus de vânt. Când ochii i se obișnuiră cu

penumbra, Fulviu văzu că patul era gol. Pătura și cearșafurile erau aruncate în dezordine, ca și cum bunicul tocmai coborâse din așternut.

– Mina, au venit copiii! auzi Fulviu vocea lui Frederic, cu același ton ca în copilărie, când mergea în vizită la bunici împreună cu părinții săi.

În spatele lor, Frederic ședea pe un scaun la masă, într-un unghi unde lumina lunii din fereastră nu ajungea.

– Da, sunt eu, Fulviu. Am venit să te vedem. Am adus-o cu mine și pe verișoara mea, pe Luiza.

– Mina, a venit și nepoata Emmei, fiica lui Regine. Vino mai aproape, să te privim.

Fulviu și Luiza se apropiară de scaunul bătrânului, care se aplecase în față, arborând niște ochelari uzați. Capul îi ieși din conul de umbră și luna îi aureolă șuvițele răzlețe de pe chelie.

– Dar nu doarme, observă Luiza în șoaptă, ușor contrariată.

– Da, nu are somn, mi-a spus și îngrijitoarea că petrece nopți albe.

– Nu înțelegi… Vreau să spun că nu doarme, nu visează, și totuși mă vede. Pe mine nu mă văd oamenii decât în vis.

Fulviu privi înainte și înapoi, între Frederic și Luiza, apoi luă seama:

– Dar și eu sunt în vis! Nici pe mine nu ar trebui să mă vadă.

– Poate e în stare de trezie paradoxală, cum am fost și eu, încercă Luiza o explicație.

– Doctorii îl consideră mai degrabă senil, demență senilă…

– Haideți mai aproape, îi întrerupse Frederic, și spuneți-ne pentru ce ați venit.

Se ridică de pe scaun și se apropie șontâcăind de Luiza, cercetând-o cu ochelarii ținuți la o mică distanță pe nas. Îi făcu chiar semn fetei să se rotească, pentru a o vedea mai bine, ca pe un model, apoi se întoarse spre masa din întuneric:

– Ce spui, Mina? Nu e prea frumușică, dar zboară grațios.

– Cum îți spuneam, șușoti Fulviu spre Luiza, are Alzheimer, a uitat că bunica e moartă.

– Nu cred, șopti la rândul ei Luiza și îi făcu semn să privească spre masă.

La început, Fulviu nu înțelese ce îi arată. Crezu o clipă că poate bunica lui șade într-adevăr pe cel de-al doilea scaun, dar acesta era gol. Apoi văzu că, pe masă, sprijinită în

unghi de perete, se afla o oglindă simplă. Iar în apele acesteia, întreţesute de umbră, se contura un chip de femeie.

– E o oglindă pentru morţi, şopti mai departe Luiza. Cred că e chiar bunica ta Mina.

– He, he! chicoti Frederic. Toţi mă cred nebun. Noroc cu nepoata noastră, ea mă înţelege...

Fulviu îşi aţintise privirile asupra oglinzii, deslușind tot mai clar în ea chipul bunicii sale. Nu era bătrână, arăta fără vârstă, ca în copilăria lui, cât apucase să o vadă înainte să moară.

– Unchilor, o auzi pe Luiza luând timid cuvântul în spatele lui, am venit să vă cerem ajutorul. Vrem să ştim ce s-a întâmplat cu străbunicul Holom, de ce a fost judecat şi închis.

– Ştiam că odată şi odată tot veţi veni să întrebaţi asta. Nu ţi-am spus, Mina, că lucrurile vor ieşi oricum la iveală?

– Ne ajutaţi? se întoarse şi Fulviu spre bătrân.

– Bine. Vă ducem acolo, acceptă Federic cu o uşurinţă care îi miră pe tineri. Mina, dă-te puţin la o parte, fă-ne şi nouă loc. Şi voi, haideţi aici, în faţa mesei.

Frederic trecu printre cei doi verişori şi aduse oglinda de lângă perete până la marginea mesei. O sprijini de un teanc de cărţi, într-un unghi puţin înclinat, apoi îi trase pe Fulviu şi Luiza lângă el, în stânga şi în dreapta, să privească mai bine. Acum în oglindă se vedeau două chipuri, unul lângă altul, al lui Frederic şi al Minei. Figura bunicii căpătase viaţă, începuse să clipească şi să privească împrejur. Fulviu şi Luiza nu se reflectau însă în oglindă.

– Poate fiindcă suntem vise, strecură Luiza.

– Concentraţi-vă, o întrerupse Frederic autoritar. Priviţi atent, nu vă mai hliziţi! Trebuie să intraţi în oglindă.

Tinerii îşi fixară ochii asupra oglinzii şi, din adâncurile ei de penumbră, ieşiră la suprafaţă şi chipurile lor, în dreapta şi în stânga bunicilor. Vaporoase şi palide la început, căpătară rapid consistenţă şi claritate a trăsăturilor.

– Acum uitaţi-vă în spate, la cameră, le mai indică Frederic.

Luiza şi Fulviu schimbară focalizarea ochilor de pe propriile lor chipuri pe fondul întunecat din spate, în care ar fi trebuit să se întrezărească salonul de azil al lui Frederic. Dar ceva părea schimbat. Camera bunicului era scăldată în lumina argintie a

lunii, în timp ce în oglindă se vedea reflectată o încăpere cu o atmosferă mai caldă, roșiatică.

– Intrați! îi îndemnă Frederic.

De fapt, cei doi tineri nu intrară în oglindă, ci, după ce în oglindă se schimbă decorul din spatele lor, când se întoarseră cu spatele la masă, văzură că nu se mai aflau în salonul de la azilul de bătrâni, ci într-o sufragerie bine mobilată. Frederic și Mina se aflau deja acolo, așezați pe două scaune, având în spate un raft de bibliotecă. Lângă ei, de-o parte și de alta, pe două suporturi înalte de metal, se aflau două lumânări lungi, aruncând flăcări tremurătoare, ce aruncau umbre mișcătoare împrejur. În dreapta bunicilor lui Fulviu, pe o canapea, ședeau alți doi oameni, cu chipuri umbrite, deformate de pâlpâirea piezișă a lumânărilor. Unul era un bărbat, cu barbă neagră și deasă, tunsă scurt, și ochi severi cu sprâncene drepte, cealaltă era o femeie împlinită, cu obraji de porțelan, străbătuți de vinișoare roșii, și ochi blânzi.

– Bunică Emma! o recunoscu Luiza.

Era într-adevăr bunica fetei, însă mult mai tânără. Dar nu îi băgă în seamă, ca și cum tinerii nu ar fi fost decât niște umbre eterale din viitor asistând la o scenă din trecut.

– Sssst! făcu Frederic de pe scaun, arătând spre partea opusă a sufrageriei, nu faceți gălăgie, suntem la un priveghi.

Luiza și Fulviu se întoarseră spre direcția indicată și descoperiră, în mijlocul încăperii, un sicriu deschis, ridicat pe niște picioare de scândură. Se apropiară de marginea lui și înăuntru le apăru o femeie bătrână, întinsă pe spate, cu mâinile împreunate pe piept, cu părul alb, cu ochii închiși și ușor bulbucați, ca ai Luizei. Era corpolentă, dar moartea părea că îi dezumflase trupul, hainele se lăsaseră în jos, absorbite de un fel de vid din interiorul trupului. Nu o cunoșteau pe moartă, dar trăsăturile ei le erau familiare.

– E Camilla, îi lumină Frederic din spate.

Luiza și Fulviu o priviră din nou, iluminați. Camilla avea asemănări cu mai mulți dintre urmașii săi: ochi mari, acum închiși, ca ai Luizei, nas și buze cărnoase și senzuale ca ale lui Dorli, corp masiv și obraji întinși, porfirii, ca ai Emmei, gura cu buze subțire, strânse, ca a Reginei Textoris.

– Acum începe, le șopti Frederic. Stați deoparte și nu vă amestecați.

Dincolo de sicriu, în partea opusă a sufrageriei, o ușă se deschise cu putere, lovindu-se de perete. În cadrul ei se înfățișă zgomotos un bătrân pirpiriu, bondoc, de-a dreptul gras. Era îmbrăcat cu un costum negru, care ar fi fost elegant, dacă nu ar fi stat strâmb pe trupul diform. Pe cap avea un cilindru negru, cum nu se mai purtau de mult, nici

măcar pe vremea tinereții bunicilor lor Emma și Frederic. Văzând sicriul, scoase cilindrul de pe cap, iar de sub el pe umeri i se revărsă un păr lung, în șuvițe grizonante. Ochii îi jucau rapid în orbite, poate din cauza umbrelor tremurătoare ale flăcărilor de lumânare. Bărbatul își plimbă privirea peste cei patru oameni aflați în priveghi, mișcă din buze în semn de salut, fără totuși să se audă ceva, apoi se apropie de sicriu și o privi pe Camilla.

– Când a murit? întrebă, ridicând ochii spre cei de pe scaune.

– Ieri dimineață, spuse Mina, cu o voce subțire, aparent timidă, dar străbătătoare ca vibrația unei corzi de metal.

– Vă mulțumesc că m-ați chemat și pe mine! spuse Holom, depunând cilindrul în sicriu, peste mâinile împreunate ale Camillei. Nu ar fi fost normal să nu-mi iau rămas bun de la ea.

– Nu de aceea te-am chemat, spuse sever Joseph Knall, cu buzele strânse și sprâncenele încruntate unite deasupra nasului.

– A, nu?! Și atunci de ce m-ați chemat, părinte?

– Înainte să moară, Camilla ne-a spus.

– Și ce mă rog v-a spus? Revelațiile morții?

– Bufon, murmură pentru sine Mina.

Holom nu o auzi, își luă liniștit cilindrul din sicriu, fără să o mai privească pe moartă, și se retrase spre peretele de lângă ușă, spre un scaun.

– Nu te așeza! îl preveni Joseph. Astăzi am fost la un procuror și i-am relatat tot. A spus că vei fi arestat și judecat.

În ciuda interdicției, pe care o ignoră ostentativ, Holom apucă scaunul de spătar, îl trase în fața lui, zgâriind parchetul, și se așeză apăsat. Ridică picioarele pe stinghia din față a scaunului, își așeză cilindrul în poală și își roti încet privirea peste cei din încăpere.

– Nu înțeleg de ce ar mai fi nevoie de o judecată. Voi sunteți deja un tribunal. Și m-ați și condamnat. Tu cine te închipui că ești, Joseph? Judecătorul?

– Nu îmi închipui nimic. Sunt preot.

– Ah, judecata lui Dumnezeu? Nimic nu vă scapă!

– Tată, încetează! răbufni Emma Knall, nefiind clar dacă e pe cale să izbucnească în plâns sau într-o criză de mânie. Cum ai putut? Cum a fost posibil?

– Iată că am putut.

– Ești un monstru!

– Sunt tatăl tău! Indiferent ce îți închipui. Și tu, Frederic, și tu mă acuzi?

Frederic deveni țeapăn în scaun și, palid, strecură printre dinți:

– Ar fi trebuit să ne spui.

– Când?! Atunci? Acum? Altă dată? Ce importanță mai avea?

– Totul.

– Și ce ați fi făcut? Nu v-ați mai fi trăit viața? M-ați fi alungat? M-ați fi lapidat? Și cine v-ar mai fi crescut?

– Destul! interveni Joseph. Acum nu mai e nimic de făcut. Te-am chemat să-ți spunem că nu mai vrem să avem de-a face în niciun fel cu tine. Pentru noi ai încetat să exiști.

– Și m-ați pârât la tribunal?! Ce convenabil!

– Ești un broscoi, ești un gândac! izbucni din nou Emma. Ar trebui să fii strivit, sfâșiat, ciopârțit!

– Așa, așa, dă-ți drumul, ca în crizele când erai mică. Dar acum cine o să te mai liniștească?

– La pieptul tău scârbos? Mi-e greață când mă gândesc că mă țineai în brațe.

– Emma, oprește-te, încercă să o calmeze Frederic. Așa nu ajungem la nimic.

– Și tu? Erou de doi bani, se întoarse Holom spre el. Te crezi mai înțelept? Până nu o iei la fugă ca un laș.

– Toate astea se încheie aici, se ridică Mina de pe scaun. Vei dispărea din viețile noastre pentru totdeauna.

– Vei putrezi în închisoare, unde ți-e locul, întări și Joseph.

Holom îi privi o clipă lung, apoi izbucni într-un râs sardonic.

– Și așa credeți că v-ați spălat? Că veți fi curați? Nu, puișorilor, voi sunteți ai mei și nu puteți șterge asta. Credeți că din închisoare nu vă pot urmări? Ce-o să vă tăiați ca să scăpați de mine? Câte o mână? Un picior? Capul?

– Te vom tăia pe tine din rândul oamenilor. Îți vom șterge până și amintirea.

– Da?! Ei bine, ca totuși să nu mă uitați, vă las și eu moștenire un blestem: Joseph, Frederic, judecătorii mei, vă doresc să aveți și voi fiecare parte de niște fiice cum am avut și eu! Și să vedem atunci cât de corecți veți putea fi.

– Ești un…, izbucni Emma sărind de pe scaun și repezindu-se spre Holom.

– … monstru, îi luă acesta cuvintele. Ai mai spus asta.

– Ești un drac! sări și Frederic. Ești dracul! Dracul!

Răcnetul său era atât de puternic, încât toți se întoarseră spre el, amuțiți, paralizați. Atmosfera din sufragerie deveni imobilă, ca și cum scena ar fi fost suprinsă în flashul unui aparat fotografic. Doar Frederic rămăsese activ și țipa isteric:

– Este dracul!

Ușa încăperii se deschise brutal și prin ea intră în fugă o femeie în halat bordo. Era infirmiera care avusese grijă de Frederic cât timp acesta fusese ținut acasă de către Olena și acum se angajase și ea la azilul de bătrâni. Dădu ocol sicriului și veni în dreptul lui Frederic, să vadă ce se întâmplase. Bătrânul se trăsese înapoi către masa din salon, apucase oglinda prin care se întorseseră cu toții în trecut și, cu o mișcare furioasă, o trânti de colțul mesei, făcând-o țăndări. Schije de sticlă se răspândiră peste tot pe cimentul din salonul de azil.

– Ești un demon, mai strigă o dată Frederic, apoi amuți.

Având grijă să nu calce în cioburi, infirmiera se apropie de el, îl prinse de umeri și îl împinse cu grijă spre patul cu cadru de metal.

– Liniștiți-vă, domnule Ludlum. Ați avut o criză, dar a trecut. Totul e bine, sunt aici cu dumneavoastră.

Frederic se lăsă așezat pe saltea, privind-o ca un copil neputincios, apoi își plimbă ochii înspăimântați și goi prin încăpere.

– Ei cine sunt? Ce caută aici? arătă el spre locul gol unde îi vedea pe Luiza și Fulviu.

– Nu e nimeni, îl liniști infirmiera. Suntem singuri. Haideți să vă culcați.

– Gata, șușoti Fulviu, a făcut o criză de uitare. Nu mai știe cine suntem.

– Să plecăm atunci, decise Luiza, nu mai avem ce face aici.

Și amândoi, fantomatici, se desprinseră de podea, se înălțară imponderabili în aer și plutiră afară pe fereastra rămasă deschisă, Luiza întâi, cu faldurile albe fluturând în urma ei, Fulviu după ea, mai nesigur, făcându-și vânt cu picioarele de pe pervaz.

– Nu e nimeni, uite, închid și geamul, o mai auziră pe infirmieră spunând în urma lor, și într-adevăr imediat după aceea gaura neagră din fațada azilului fu astupată de suprafața lucioasă a ferestrei.

Imagine: Caspar David Friedrich – „Mountain Peak with Drifting Clouds”; Sursa: Picryl